Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францисканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Старостввахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 44. | Нинѣ: гр. Тарасія еп. | Завтра: Порфирія еп. | рим. Іоанна Франциск. | Второкъ 25 лютого (8 марта) 1892. | Восходъ сонця 6 г. 29 м.; заходъ 5 г 55 м. Баром. 759; термом — 5·8° — 15·0° | Рôкъ II.

Новый рôдъ аґітаціѣ.

Може се трохи дивнымъ выдасть ся, що зачнемо вôдъ буквы „ъ“; але видко, що такъ вже було тôй буквѣ призначено, грати мѣжь галицкими Русинами велику ролю. Нивѣ нѣхто вже й не знае, якъ колись у старыхъ Славянъ та буква выговорювала ся, и лишь ученѣ здогадують ся, якій звукъ вôдповѣдавъ ѣй въ живôй бесѣдѣ тогды, коли єѣ першій разъ стали въ письмѣ уживати, а у насъ теперь завелись о ню такѣ споры, якъ колибъ розходилось що найменше о здобуте або зруйноване якои державы. Зъ горы однакожъ мусимо сказати, що намъ не иде тутъ о той спôръ, якій теперь завѣвъ ся у насъ зъ ласки нашихъ москвофілôвъ о то, чи завести въ нашôмъ письмѣ улѣпшену и легку до науки правопись, чи держатись старои и труднои, котра не вôдповѣдае пѣ потребамъ живои бесѣды нѣ духови часу, котрый вымагае всюды поправы, улѣпшеня та улекшеня а тымъ самымъ и поступу культурного. Але якось дивнымъ дивомъ звязало ся то злощасне „ъ“ зъ тою справою, на котру хочемо тутъ звернути увагу, и длятого мимо волѣ мусимо порушити и нашъ спôръ правописный.

Ото почали Русины старати ся о то, щобы справу нашои правописи разъ якось вже довести до ладу и такъ єѣ управильнити, щобы й дѣти въ школѣ не тратили на ню богато часу, и старшѣ неписьменнѣ люде могли єѣ легко вывчити ся, та й щобы люде чужѣ, чи то Нѣмцѣ чи хочь бы й якѣ другѣ Славяне, не потребували довго ломити собѣ головы надъ єѣ вывченемъ. Розумѣе ся, що справа правописи, есть справа чисто наукова и не мае нѣякого дѣла анѣ зъ політикою, анѣ зъ вѣрою, бо чи хтось буде писати новою правописею, чи старою, то черезъ то не зможе змѣнити анѣ своихъ переконань політичныхъ анѣ вѣры. Буквы такѣ, якъ: ъ, ы, ѣ, або: кси, пси та ижиця, мусѣли бы хиба мати якусь надзвычайну силу, колибъ они вже самѣ мали змѣнити въ чоловѣцѣ и его переконя політичнѣ и его вѣру. То може говорити хиба лишь крайно безглуздый чоловѣкъ, або чоловѣкъ, котрому всякій хочь бы й найменшій поступъ культурного и національного розвою Русинôвъ въ Австріи есть дуже не нарукy.

Але ось знайшли ся люде, що пôдняли великій крикъ противъ намѣреного улѣпшеня правописи рускои. Очевидно, що тыхъ людей не треба де инде шукати, якъ лишь въ таборѣ нашихъ москвофілôвъ, бо то якъ разъ они хотѣли бы спынити всякій розвôй руского народу; для нихъ було бы таки найлѣпше, колибъ могли сказати: Русинôвъ вже нема на свѣтѣ! До того они й стремлять. Тому то они й такъ дуже противнѣ улѣпшеню рускои правописи и уживають всѣлякихъ способôвъ, щобы до того не допустити; баламутять рускій народъ всѣлякими способами та ще й мають на стôлько смѣлости и зухвалости вôдкликатись о помôчь до правительства. Поминаемо вже то, що нѣхто, хто не уважае себе Русиномъ, отже и москвофілы, не мае права мѣшати ся до рускихъ справъ; поминаемо й тѣ, легенько сказавши, дуже немудрѣ арґументы, якими воюють нашѣ москвофілы противъ заведеня улѣпшенои правописи въ рускôмъ письмѣ, але въ виду факту, про якій довѣдуемось зъ достовѣрного жерела, не можемо поминути одного арґументу, котрымъ воюють москвофілы противъ заведеня улѣпшенои правописи. Ото кажуть они, що наслѣдкомъ новои правописи буде: „розрывъ Русинôвъ зъ ихъ народною церквою“.

Лицеміры и фарисеѣ!, Вы що мимо етімольоґічнои правописи довели ажь до такого розрыву зъ народною церквою, якъ той свого часу въ Гниличкахъ; вы, що завели теперь новый рôдъ аґітаціѣ, вымѣренои на розрывъ зъ народною церквою, смѣєте ще, маєте ще на стôлько лиця, выступати нѣбы то въ оборонѣ рускои церкви народнои?! Ото що довѣдуемось про той новый рôдъ аґітаціѣ: Въ Золочѣвщинѣ, де, якъ звѣстно, знайшлось було вже давно кôлькохъ людей, приступныхъ на пôдшепты и ще бôльше заманливѣ арґументы москофільскихъ аґітаторôвъ, розпочалась теперь якась аґітація мѣжь дяками, маюча на цѣли довести до розрыву Русинôвъ зъ народною греко-католицкою церквою. Ото въ кôль-

---

4

Історія великихъ діямантôвъ.

(Конець).

Великѣ діяманты находять ся такожь въ россійскôй скарбници. Передовсѣмъ треба тутъ згадати про діямантъ званый „Орловомъ“ або „Амстердамцемъ“, котрый украшае берло россійскихъ царôвъ. „Орловъ“ важить 194 и три чверти карата або 4 дека; вôнъ есть зовсѣмъ чистый, мае видъ пôвкулѣ, але есть зле рѣзаный. Діямантъ той походить зъ Индіѣ и бувъ колись вставленый яко око якогось камѣнного божка индійского въ святини Брамы. Пôзнѣйше дôставъ ся вôнъ въ руки перского шаха Надіра и украшавъ его тронъ. Коли Надіра убили, то оденъ француский ґренадіръ, що вступивъ бувъ до перскои службы, укравъ той діямантъ и утѣкъ зъ нимъ на малябарске побереже та продавъ тамъ его якомусь капітанови корабельному за 14 000 талярôвъ, а той зновъ продавъ его якомусь жидови за 84 000 талярôвъ. Вôдъ жида купивъ его вôрменьскій купець Шафрасъ и продавъ его въ Амстердамѣ въ 1775 роцѣ россійскôй цариці Катеринѣ II. за 450.000 срѣбныхъ рублѣвъ. 4000 рублѣвъ рôчнои пенсіѣ и дипльомъ шляхотскій.

Дехто догадуесь, що „Орловъ“ есть лишь кускомъ вôдбитымъ вôдъ когінура, подôбно якъ и той діямантъ, що ще до 1832 р. бувъ власностію хана въ Кучи (въ Бохарѣ), Аббаса-Мірзы; діямантъ той важивъ 132 караты и бувъ первѣстно власностію бѣдного чоловѣка, що уживавъ его замѣсть кременя до кресаня огню.

О половину меншій якъ „Орловъ“ есть той діямантъ котрый дôставъ ся россійскимъ царямъ въ дарунку вôдъ молодшого сына Аббаса Мірзы а котрый есть звѣстный пôдъ назвою „шаха“ и важить 86 каратôвъ. Вôнъ есть тымъ цѣкавѣйшій, що не лишь есть зовсѣмъ чистый, але й безъ найменшои якои небудь сказы або плямки и що кôлька бокôвъ на нѣмъ суть вже зъ природы зовсѣмъ гладкѣ и чистѣ, якъ колибъ вышлифованѣ. На тыхъ его бокахъ, що вже штучно зробленѣ, суть вырѣзанѣ перскѣ написы а доокола каменя есть маленькій ровець, зробленый мабуть на шнурокъ, на котрôмъ колись ношено его на шиѣ.

При сѣй нагодѣ треба зазначити, що россійска скарбниця царска есть найбогатша въ діяманты. Крôмъ згаданыхъ повысше великихъ діямантôвъ и третого, такъ званого „пôвнôчна звѣзда“, знаходять ся тамъ ще три короны, высадженѣ густо малыми діямантами великои вартости; одна зъ нихъ, корона Ивана Алексѣевича мае 881 діямантôвъ, друга, Петра Великого 847, а третя, Катерины Великои мае ажь 2536 діямантôвъ. Крôмъ того есть ще въ россійскôй скарбници дуже красный брилянтъ, що важить 40 каратôвъ и червоный якъ рубінъ брилянтъ ваги 10 каратôвъ, за котрый царь Павло заплативъ 100.000 рублѣвъ.

Побôчь россійскои, есть ще анґлійска скарбниця королевска найбогатша въ діяманты. Сама корона королевои Вікторіѣ мае 497 діямантôвъ и одну дуже красну перлу, котру цѣнять на пôвтора міліона риньскихъ.

Зъ иншихъ великихъ діямантôвъ звѣстнѣ ще дванацять француских, котрѣ кардиналъ Мазаренъ велѣвъ выймити зъ французскои короны и на ново вôдшлифувати, а котрѣ опôсля звѣстнѣ були пôдъ назвою „дванацять Мазаренôвъ“. Що зъ ними стало ся, де они подѣли ся, не знати. Въ списѣ французского скарбу коронного въ 1774 р. знаходить ся записаный ще лишь оденъ зъ нихъ „десятый Мазаренъ“; бувъ то чотирогранный брилянтъ, зъ трохи заокруглеными кантами, найчистѣйшои воды, важивъ 16 каратôвъ, а вартôсть его оцѣнювано на 50.000 франкôвъ (около 25.000 зр.)

Найбôльшій зъ діямантôвъ, якій знайдено въ Бразиліи (розумѣе ся, не вчисляючи скды діямантъ Браґанца котрого правдивôсть есть непевна) есть такъ звана „полуднева звѣзда“. Діямантъ той знайшла въ 1853 р. якась муринка въ копальни діямантôвъ въ Боґаґемъ. Вôнъ бувъ тымъ цѣкавый, що на нѣмъ слѣдно було мѣсця, до котрыхъ притыкали другѣ кришталы, а зъ нихъ було можна догадувати ся, въ якій способъ утворивъ ся колись той діямантъ въ природѣ. Ошлифованый важивъ вôнъ

кохъ селахъ стали дяки, коли вôдчитуютъ „Вѣрую", пропускати той найважнѣйшій членъ символа вѣры, якій намъ подає и приказує вѣрити католицка церковь а въ котрôмъ каже ся: „Вѣрую... въ Духа святаго, Господа животворящаго, иже отъ Отца и Сына происходящаго"..., и читають его такъ, якъ то учить схизматицка, православна церковь. Се чейже єсть очевидный розрывъ зъ народною церквою, котрого не выкликала нѣяка правопись, а хиба лишь тайна аґітація зъ за кордону, и нашихъ домашныхъ москвофилôвъ. Не нашою рѣчею єсть входити въ то, якъ поступили собѣ дотычнѣ священики въ тыхъ случаяхъ и не хочемо тымъ такожь кидати заразъ пôдозрѣнє на весь станъ дяковскій бо знаємо, що выродна дитина знайдесь иногдѣ и въ найлѣпшôй родинѣ, але уважаємо своимъ обовязкомъ звернути увагу на него компетентныхъ властей духовныхъ. А тымъ, що нѣбы то зъ пропущеня въ рускôмъ письмѣ такихъ буквъ, якъ „ъ" и другѣ, боять ся розрыву зъ народною церквою, скажемо, нехай не лицемѣрять, нехай залишать свою погану и шкôдливу для руского народу потайну аґітацію, а тогды певно не прийде анѣ до розрыву зъ народною церквою, анѣ до роздору межь Русинами. Не було ще доси нѣгде примѣру, щобы правопись выкликувала розрывъ зъ церквою, не буде его и на Русинахъ. Для кругôвъ же, що мають рѣшати правописну справу, нехай повысшій фактъ буде однымъ доказомъ бôльше, що правопись єсть справою науковою, котра не стоить у насъ въ нѣкôй звязи зъ церквою, а коли хтось вже таки конче хоче ѣй признати якусь звязь зъ церквою, то нехайже знає, що коли она не спынить аґітаціѣ вымѣреноѣ противъ нашоѣ церкви, то певно не доведе до нѣякого роздору зъ нею.

Переглядъ политичный.

Выборы до буковиньского сойму назначено для громадъ сѣльскихъ на день 4 цвѣтня, для мѣстъ и палатъ торговельныхъ на 7 цвѣтня, а для куріѣ бôльшоѣ посѣлости на день 11 цвѣтня. Соймъ зберє ся мабуть вже 20 цвѣтня на засѣданє, на котрôмъ уконститує ся.

Угорскій міністеръ скарбу прибувъ до Вѣдня и конферувавъ тамъ зъ дромъ Штайнбахомъ и віце ґубернаторомъ австро-угорского банку дромъ Кавцомъ. Конференція дотыкала способôвъ переведеня реґуляціѣ валюты. Здає ся, що порозумѣнє наступить такъ скоро, що проектъ закона о ревізіи статута банкового буде вже зъ весною предложеный обомъ парляментамъ.

Завтра мають бути предложенѣ ческому соймови дальшѣ точки угодовѣ. Старочехи и послы зъ куріѣ бôльшоѣ посѣлости суть за тымъ, щобы акцію угодову вôдложити на пôзнѣйше. Молодочехи ухвалили на зборахъ въ Виноградахъ пôдъ Прагою, ставити безвзглядну опозицію угодѣ зъ Нѣмцями, и удобрили політику Вашатого.

Зъ Россіѣ надходять якісь непокоячѣ вѣсти, котримъ однакожь поки що не можна приписувати великоѣ ваги. Такъ доносять до Pol. Corr. зъ Петербурга, що въ тобольскôй ґуберніи, де панує найбôльшій голодъ, выбухли небезпечнѣ розрухи а власти правительственнѣ видѣли ся змушеными перенестись зъ Тобольска до Тюмена. Ситуація має бути дуже грôзна и то спонукало царя выслати туды кн. Ґаліцына яко надзвычайного комісаря майже зъ необмеженою властію. До Daily Telegraph доносять знову, що въ Москвѣ выкрыто заговôръ революційный а проводиря того заговору, якогось студента, арештовано пôдъ закидомъ, що вôнъ лагодивъ атентатъ на царя.

Зъ Петербурга доносять до Köln. Ztg. що незадовго мають бути сформованѣ два корпусы, оденъ въ Царствѣ польскôмъ, другій на Волыни, до котрыхъ вôйдуть дівізіи пѣхоты розмѣщеноѣ на Кавказѣ и въ Нижнôмъ Новгородѣ.

Амбасадоръ россійскій въ Константинополи, Нелидовъ, запротестувавъ у Вис. Порты противъ статьѣ болгарскоѣ „Свободы", въ котрôй обговорює ся смерть Вулковича, позаякъ она оскорбляє якъ Россію такъ и Порту.

Зачувати, що єгипетскій кедивъ Аббасъ лагодить ся, а бодай має на гадцѣ загорнути назадъ Суданъ пôдъ власть Єгипту и въ тôй цѣли постановивъ завôзвати африканьского подорожника, Шульца-Рогозиньского, котрый бы зъ вôдповѣдною силою войсковою мавъ выбрати ся до Судану. Пытанє лишь, чи Англія згодить ся на сей проектъ молодого кедива.

Новинки.

Львôвъ дня 24 (7 марта) лютого.

— **Потверджене выбору.** Є. Вел. Цѣсарь затвердивъ выбôръ Северина Генцля, посла до Рады державноѣ, на презеса а Витовта Незабитовского, властителя Ланокъ малыхъ, на заступника презеса до Рады повѣтовоѣ въ Бôбрцѣ.

— **Є. Експ. дръ Юліянъ Дунаєвскій**, бувшій міністеръ фінансôвъ, приѣхавъ въ суботу до Львова и замешкавъ въ Намѣстниковскôй палатѣ.

— **Про поворотъ ґр. Пачого** доносить „Буковина": Дня 28-го лютого повернувъ п. Президентъ краю ґр. Паче зъ Вѣдня нетерпеливо ожиданый и сердечно повитаный всѣма добромыслячими мешканцями Буковины. На привитанє явили ся на двôрци зелѣзницѣ представителѣ всѣхъ станôвъ и урядôвъ, начальники мѣстъ Буковины, урядники, вôдпоручники товариствъ и знатнѣйшѣ особистости, а на улицяхъ вôдъ двôрця ажъ до палаты уряду краєвого дожидали тысячки народу приѣзду п. Президента. Зъ товариствъ рускихъ явили ся вôдпоручники „Народного Дому" пôдъ проводомъ рад. суду Ясеницкого, „Рускоѣ Рады" пôдъ проводомъ дра Стоцкого, „Рускоѣ Бесѣды" пôдъ проводомъ рад. Михальского, и „Рускоѣ мѣщаньскоѣ читальнѣ" пôдъ проводомъ п. Мицака. Крôмъ того були рускѣ послы: дръ Волянъ, Єр. Піґулякъ и Ив. Тиминьскій та много инныхъ Русинôвъ. Коли поѣздъ приѣхавъ, и ґр. Паче высѣвъ, привитано его окликомъ и промовами, по чôмъ п. Президентъ сердечно дякуючи за привитанє и за оказанє ему признанє освѣдчивъ, що буде ще довгѣ лѣта, якъ Богъ допоможе, для добра краю трудити ся. Вôдтакъ вôдъѣхавъ п. Президентъ до прав. палаты въ супроводѣ незлѣчимого ряду поѣздôвъ, витаный на улицяхъ грôмкимъ поздоровленємъ народу

— **Выдѣлъ Рускоѣ Рады** въ Черновцяхъ нараджує ся теперь щоденно надъ змѣненымъ положенємъ въ краю, зносить ся зъ всѣма важными чинниками и приготовляє все до новыхъ выборôвъ, щобъ въ новôмъ соймѣ Русины буковиньскѣ були заступленѣ въ приналежнôмъ имъ числѣ. Вже сими днями скличе выдѣлъ „Рускоѣ Рады" мужѣвъ довѣрія зъ цѣлоѣ Буковины для остаточного обговореня и рѣшеня преважныхъ справъ.

— **„Львôвскій Боянъ"** ладить на пятницю дня 11 с. м. першій свôй концертъ въ сали „Народного Дому" на котрôмъ вôдспѣває вязанку що найкрасшихъ нашихъ пѣсень. Поки що вôдбувають ся пôдъ проводомъ діриґента п. Вахнянина дуже пильно вправы до сего концерту

---

125 каратôвъ; довгота его єсть 3 и пôвъ центіметра, ширина майже 3 центиметры (2·9 центім.) а грубôсть 1 центімеръ и 9 міліметрôвъ.

Наконецъ треба тутъ ще згадати про два славнѣ діяманты перского шаха; оденъ зъ нихъ называє ся „дарія-і-нуръ" (море свѣтла) а другій „ког-і-нуръ" (гора свѣтла). Сей послѣдный не єсть однакожь той когінуръ, що єсть власностію англійскоѣ королевоѣ, лишь має таку саму назву; вôнъ єсть значно меншій вôдъ свого англійского одноименника и шахъ носить его пôдчасъ великихъ парадъ на правôй нозѣ, а даріянуръ на лѣвôй руцѣ.

На сѣмъ кôнчимо історію великихъ діямантôвъ. Єсть она ще й тымъ цѣкава и поучаюча, що показує, якъ то не одна рѣчь, котра вирôбмъ не має для чоловѣка инноѣ вартости якъ лишь ту, що може своєю поверхновностію, своимъ блескомъ, вдоволити его око, выкликує въ нѣмъ найбôльшѣ пристрасти, та що може не зовсѣмъ справедливо чоловѣкъ высмѣває круки и сороки за то, що они зносять до свого гнѣзда всѣлякѣ свѣтячѣ предметы якъ кусники скла, камѣнцѣ та бляшки, бо чоловѣкъ, та найрозумнѣйша тварь въ природѣ, робить то само въ далеко бôльшôй мѣрѣ, лишь не хоче до того признати ся, — може длятого, що коли добре надъ тымъ призадумаєсь, то й самъ себе встыдає ся. Та пристрасть чоловѣка до свѣтячихъ камѣнцѣвъ и охота менше заможныхъ людей, величати ся „брилянтами" и другими дорогоцѣнными каменями, пôддала ему гадку шукати за способами, якъ бы то дешевшимъ коштомъ можна то само осягнути, за що другѣ платять міліонами, пôддала ему гадку робити штучнѣ діяманты и другѣ дорогоцѣннѣ камѣнѣ. Нынѣ нема майже чоловѣка, котрый бы не хотѣвъ повеличати ся золотымъ перстенемъ зъ „брилянтомъ", а коли тыхъ брилянтôвъ годѣ тôлько набрати, щобы всѣхъ ними заспокоити, то щожь дивного, що юбілеры взялись на способы и роблять штучнѣ діяманты та другѣ дорогоцѣннѣ камѣнѣ? О нихъ то хочемо тутъ хочь кôлька слôвъ сказати.

Нынѣ выробляють штучнѣ діяманты, рубіны, сафіры, топазы и т. д. такъ зручно, що ихъ годѣ вôдъ правдивыхъ вôдрôзнити, а головнымъ матеріяломъ до сихъ штучныхъ дорогоцѣнныхъ каменѣвъ єсть скляна маса, звана „штрасъ". Слово „штрасъ" пôйшло вôдъ прôзвища Страса, Нѣмця, родомъ изъ Штрасбурґа, котрый першій разъ ставъ выробляти штучнѣ брилянты въ Монаховѣ, а вôдтакъ перенѣсъ ся зъ своимъ вынаходомъ до Парижа и тамъ его улѣпшивъ. До выроблюваня скляноѣ масы до штучныхъ брилянтôвъ уживавъ вôнъ головно кремѣнку, бляйвасу, поташу або салітры, бораксу и аршеніку. Кремѣнку достає ся зъ такъ званого гôрного кришталу (якій находить ся н. пр. у насъ въ великôй масѣ на гостинци, що веде зъ Козьовы до Климця а зъ вôдси на угорску сторону до Верецкого); кришталь той перепалює ся и гасить ся въ водѣ, а вôдтакъ товче ся на порошокъ, котрый опôсля варить ся въ сольнôй кислотѣ и переполѣкує ся наконець въ водѣ. До такъ одержаноѣ кремѣнки додає ся бляйвасу або мепінґу (надокису олова), поташу, бораксу и аршеніку, та все то разомъ топить ся. Звычайно стопить ся та мѣшанина до 24 годинъ въ густу масу, котра коли застигне, дає готовый вже штрасъ. Коли той штрасъ зовсѣмъ чистый якъ сльоза, коли въ нѣмъ нема нѣ найменшихъ баньочокъ чи мѣхурцѣвъ воздушныхъ, ані инныхъ сказъ, то его уживають заразъ до робленя штучныхъ діямантôвъ; вышлифують якъ правдивѣ и оправляють въ золотѣ перстенѣ, брошѣ и т. д. Однакожь рѣдко коли достане ся вôдразу чистый штрасъ, а звычайно треба его кôлька разôвъ терти на порохъ и перетоплювати.

Коли зъ штрасу має ся робити рубіны, сафіры и т. д., то треба его ще разъ перетопити, выляти на студену воду, черезъ що вôнъ стає дуже крихкій; тогды его товче ся на порошокъ, додає ся закраски, вôдповѣдно до того, якій має бути камѣнь и ще разъ перетоплює ся.

Діяманты, робленѣ изъ штрасу, выглядають на око зовсѣмъ якъ правдивѣ и трудно ихъ розрôзнити вôдъ правдивыхъ особливо тогды, коли имъ надасть ся блескъ діямантовый. Штучнѣ діяманты найскорше можна пôзнати по тôмъ, що они нѣколи не суть и не можуть бути такъ тверди якъ правдивѣ. Такожь бувають въ нихъ дуже часто маленькѣ мѣхурцѣ зъ воздухомъ, котрыхъ окомъ розпознати не можна, але котрѣ видко заразъ пôдъ побôльшаючимъ склomъ. Коли отже купує ся брилянты або перстенѣ, брошѣ и т. ин. зъ брилянтами, то добре єсть мати при собѣ побôль-

Можна сподѣвати ся, що участь публики на сѣмъ концертѣ буде велика.

— **На черновецкôмъ унiверситетѣ** було въ минувшôмъ пôврôцѣ записаныхъ всѣхъ слухачѣвъ 310. Зъ того припадае на выдѣлъ богословскiй 62 (47 Волоховъ, 10 Русинôвъ а 5 Сербôвъ); на выдѣлъ правничiй 206 (100 Нѣмцѣвъ, 51 Волоховъ, 28 Русинôвъ, 22 Поляки, 2 Чехи а 3 Вôрмене), а на выдѣлъ фiльософiчный 16 (9 Нѣмцѣвъ, 3 Волохи а 4 Русины); кромъ того фармацевтôвъ було 26 (20 Нѣмцѣвъ, 1 Русинъ, 3 Поляки, 1 Чехъ, 1 Москаль). Такимъ чиномъ було всѣхъ Нѣмцѣвъ 129 (мѣжь нымъ 82), Волохôвъ 101, Русинôвъ 43, Полякôвъ 25, Чехôвъ 3, Сербôвъ 5, Вiрменъ 3 и 1 Москаль. Пôсля вѣроисповѣданя було 130 православныхъ (мѣжь тимъ 23 Русины), 3 вôрм. прав., 68 р. кат., 2 гр. кат., 3 вôрм. кат., 4 протест. а 82 мойсеевого исповѣданя.

— **Змѣна властителѣвъ**. Маетнôсть Шарпанцѣ, въ повѣтѣ сокальскôмъ, набувъ п. Кароль Билиньскiй вôдъ п. Киляновского.

— **Зъ Бобрецкого** пишуть намъ: Въ ч. 39 „Народнои Часописи" читавъ я про нужду и голодъ въ повѣтѣ бобрецкôмъ. Не лишь въ згаданыхъ въ дописи селахъ але и въ Ляшкахъ долѣшныхъ и горѣшныхъ голодъ та й нужда заглянули вже на добре до хатъ сѣльскихъ. У заможнѣйшихъ господарѣвъ даесъ вже вôдчувати бракъ хлѣба, а щожь сказати о бѣднѣйшихъ, що мають лишь городъ, та про халупникôвъ, котрî не мають на чôмъ працювати, а жиють лишь зъ зарôбкôвъ!? Що правда, е у насъ три дворы, можна дещо и заробити, але робôтникъ подешевѣвъ. Така то бѣда коло насъ. Старого хлѣба нема, а на новый нема надѣѣ, бо що мыши не позъѣдали въ осени, то вымерзае сеѣ зимы. — *Очевидець.*

— **Нещаслива пригода рекрута**. Торосъ, рекрутъ 9 полку пѣхоты въ Стрыю, хотѣвъ вôдвѣдати свого мабуть недужого батька въ Долинѣ, котрого вôнъ самъ удержувавъ, и выбравъ ся безъ дозволу своеи власти въ дорогу взявши и зъ собою два бохонцѣ хлѣба. Идучи ночею, зайшовъ на лѣдъ та заломивъ ся по саму шию. Нѣякъ уже було йти дальше. Подыбавъ копицю сѣна та загребавъ ся въ нѣй. Та вже нещасный не видобувъ ся самъ зъ неи. Вôсѣмъ днѣвъ просидѣвъ вôнъ въ сѣнѣ, бо вôдмороженѣ ноги ажь почали ему гнити. Колька днѣвъ тому назадъ знайшли его въ сѣнѣ, а оногды полковый лѣкарь вôдтявъ нещасному обѣ ноги по колѣна. Операцiя удала ся и есть надѣя, що Торосъ буде жити.

— **Кôнно до Праги**. Поручникъ баронъ Райскiй выѣхавъ кôнно зô Львова до Праги и заѣхавъ въ протягу 9 днѣвъ, зробивши зô Львова ажь на мѣсце 900 кiльометрôвъ дороги.

— **Въ Ославахъ чорныхъ** коло Делятина побивъ Дмитро Савчукъ тамошного учителя Прокопа Стефанюка такъ сильно, що его тяжко покалѣченого треба було ажь вôдвезти до Надвôрнои до лѣкаря. Причиною сеи звѣрскости було то, що Савчукъ вôйшовъ до школы пôдчасъ науки въ шапцѣ и зъ люлькою въ зубахъ та такъ сѣвъ собѣ на вôльнôмъ крѣслѣ коло учителя. Коли учитель, чоловѣкъ честный и трудолюбивый, упôмнувъ Савчука, щобы вôнъ не дававъ дѣтемъ злого примѣру, кинувъ ся той на учителя и бувъ бы може его убивъ, колибъ шинкарь Шторхъ не выратувавъ учителя. Того розбишаку треба бы добре провчити.

— **Засудъ смерти** въ Швайцарiи буває рѣдкость. Оногды засуджено перший разъ за цѣлыхъ 25 лѣтъ въ Люцернѣ на кару смерти якогось Фердинанда Ґатті зъ Монцы (въ Италiи) за убiйство власнои жѣнки. Засудженому мають вôдтяти голову. Вôдъ 25 лѣть у Швайцарiи не було нѣ одного выпадку засудженя на смерть.

— **Великiй огонь** знищивъ въ Трiестѣ фабрику скôръ фiрмы Десенi, а шкода выносить до 100.000 зр.

— **Въ дорогу на лыжвахъ** выбравъ ся изъ Штокгольму до Хрiстiянiѣ дня 23 м. м. молодый Норвежець, декорацiйный маляръ, Сiменсенъ. Вôнъ думае переѣхати, на власныхъ ногахъ и лыжвахъ тоту дорогу, выносячу 72 милѣ нѣмецкî, до 8-хъ днѣвъ, т. е. зробить на день по 9 миль.

— **Самоубiйчикъ на масковôмъ бали**. Въ Больонiи вôдбувавъ ся въ мѣскôмъ театрѣ масковый баль. Около пôвночи зъявивъ ся мѣжь масками акiйсь чоловѣкъ въ нужденнôмъ одѣню и безъ маски, котрый разячо вôдбивавъ вôдъ прочого елеґантного товариства. Середъ найлѣпшои забавы нагло упавъ выстрѣлъ, а за нимъ незнакомый гость поваливъ ся на землю. Въ нѣмъ пôзнали найвысшого достойника зелѣзниць, котрый черезъ заведену любовь опустивъ ся и самъ собѣ на бали вôдобравъ житє.

✝ Посмертнѝ вѣсти.

Померли: У Львовѣ, адвокатъ краєвый дръ Фердинандъ Кратеръ и Матѣй Ґралєвскiй, касiєръ загального шпиталю львôвского, польскiй лiтератъ и публицистъ; въ Краковѣ, Павло Попель, членъ краковскои Академiѣ наукъ и довголѣтный посолъ на Соймъ краєвый; въ Римѣ, дръ Ґраберъ, професоръ черновецкого унiверситету.

шаюче скло Штучнѝ бриляпты не чути въ пальцяхъ такъ довго холодными, якъ правдивѝ, а коли ихъ нахухати, то пара на нихъ держить ся довше якъ на правдивыхъ, бо они суть горшими провѣдниками тепла. На вагу не добре ихъ продавати, бо дуже часто додає ся до мѣшанины, зъ котрои робить ся штучнѝ дiяманты, домѣшку, котра надає имъ вагу. Добре также пробовати бриляпты на електричность, лишь проба мусить вôдбувати ся въ сухôмъ мѣсци. Правдивѝ дiяманты, потертѝ вовнянымъ платкомъ, проявляють ще по 6 до 32 годинахъ електричность, а штучнѝ до колькохъ минутъ тратять ѥ зовсѣмъ.

Наконець мусимо туть згадати ще коротенько про такъ званѝ пôвъ-правдивѝ и фальшивѝ дублеты. Першѝ зъ ныхъ то суть каменѣ, котрѝ зъ верха суть правдивѝ, але зъ пôдъ споду мають подлѣплене скло або горный кришталь; другѝ мають зъ верха горный крышталъ або штрасъ а пôдъ сподомъ закрашене скло.

К.

Всячина.

— **Тайна чудотворного факiра**. Недавно тому продукувавъ ся въ Берлинѣ оденъ индiйскiй факiръ своими штуками, котрѝ выкликували загально велике здивованє. Факiры то суть индiйскѝ покутники, котрѝ ходять вôдъ села до села за подайнымъ хлѣбомъ, а котрыхъ тамошный народъ дуже шанує и поважає, мало що не, якъ якихъ святыхъ, бо они показують ему всѣлякѝ „чудеса". Такiй чудотворный факiръ показувавъ ся також и въ Берлинѣ, коловъ своє тѣло голками та ножами а кровь мимо того не ишла. Всѣ дивували ся тымъ чудамъ факiра, его штуки описували ґазеты широко и подавали навѣть русунки до ихъ, а нѣхто не могъ вôдгадати, якимъ способомъ показує вôнъ тѝ чудеса. Ажь дръ Цохъ зъ Петринѣ розкрывъ въ однôй загребскôй ґазетѣ всю тайну чудотворного факiра. Дръ Цохъ каже такъ:

Въ Сараєвѣ устроювавъ я одного разу пôдъ протекторатомъ кн. Вiртемберґского маѣвку для тамошнои молодежи шкôльнои и при сѣй нагодѣ мало вôдбути ся также театральне представленє. Ажь ось прийшовъ до мене ученикъ зъ першои Б клясы, Левъ Левi, такъ званый „Шпанiоль" (испаньскiй жидъ), хлопець 16-лѣтный и просивъ, щобы я позволивъ ему также чимсь причинити ся до сего торжества. Коли я спытавъ, чимъ бы вôнъ причинивъ ся, попросивъ вôнъ, щобы я позволивъ ему прийти за пôвъ годины до канцелярiѣ. Я приставъ на то и Левi явивъ ся за пôвъ годины. Оглянувъ ся осторожно, чи мы самѝ а вôдтакъ выймивъ зъ кишенѣ кольканацять грубыхъ голокъ зъ ушками. Ледви що я могъ сѝ голки оглянути, якъ вôнъ вже одну зъ нихъ вбивъ собѣ въ лице такъ, що оденъ конець выстававъ въ верха а другiй бувъ въ серединѣ рота. Заразъ потôмъ вбивъ собѣ и другу голку зъ другого боку въ лице, причепивъ до нихъ дзвôночки и дзвонивъ ними хитаючи головою. Я спытавъ здивованый, чи то его не болить а вôнъ усмѣхаючись кивнувъ головою на знакъ, що нѣ, и дзвôночки знову задзвонили.

Заразъ по тôмъ вбивъ собѣ Левi одну голку въ шкôру на гортанцѣ и посунувши нею кôлька разôвъ сюды и туды, пустивъ собѣ ще й трохи крови. Вôдтакъ роздягнувъ ся, закотивъ рукавы и вбивъ собѣ кôлька голокъ въ обѣ руки, зъ котрыхъ двѣ чи три ажь на два до три центiметры сидѣли глубоко въ тѣлѣ пôдъ шкôрою. Я взявъ его за руку и переконавъ ся, що дѣйстно хлопець не чує нѣякого болю. Опôсля взявъ Левi одну голку зъ ручкою, выставивъ языкъ и вбивъ собѣ голку въ него, а вôдтакъ скрутивъ языкъ якъ шрубу, зовсѣмъ такъ само якъ то робивъ берлиньскiй факiръ. Наконець повыймавши всѣ голки, попросивъ мене папѣроса, закуривъ, втягнувъ дымъ въ себе, надувъ ся, а дымъ ставъ лицемъ выходити зъ обохъ бокôвъ. Скôнчивши свои продукцiѣ, спытавъ мене, чи буде ему вôльно показати тѝ штуки на торжествѣ. Я на то приставъ и вôнъ продукувавъ ся опôсля передъ кн. Вiртемберґскимъ и другими достойниками.

По продукцiяхъ спытавъ я его, якъ вôнъ то робить а вôнъ такъ сказавъ: Мôй тато бувъ „екiмъ" (лѣкарь). Коли умеръ мавъ я три роки а мôй братъ пятнацять. Тато уважаючи, що не буде вже довго жити, а не маючи нѣякого майна, котре бы намъ лишивъ, хотѣвъ менѣ дати способъ до житя и попроколювавъ менѣ лице, языкъ та шкôру на рукахъ и гортанцѣ срѣбными голками а вôдтакъ позатягавъ въ дѣрки шовковѝ нитки. Що дня попретягали менѣ тѝ нитки и мастили раны, доки они ажь не загоѣли ся и дѣрки лишили ся подôбно якъ въ проколенôмъ усѣ. Скоро одна дѣрка загоила ся, тато проколовъ другу, а передъ самою смертiю наказавъ ще братови, щобы вôдъ часу до часу вныхавъ голки въ тѝ дѣрки, абы не заросли. Вôдтакъ я вже самъ то робивъ и набравъ такои вправы, що можу легко и борзо встромити голку въ котру небудь дѣрку. Колибъ Австрiя не взяла була Босны, то я бы нинѣ не бувъ въ ґiмназiи, але де въ якôмъ цирку въ Константинополи и зароблявъ бы такъ на хлѣбъ." — Отъ такъ пояснили ся штуки чудотворного факiра берлиньского.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 7 марта. Членъ Палаты панôвъ гр. Iосифъ Фiрштенберґъ померъ.

Дармштадтъ 7 марта. Станъ здоровля спаралiжованого въ пятницю вел. кн. Гескoго не змѣнивъ ся.

Атины 7 марта. Кроки предпринятѝ у короля въ справѣ Делiянiса его прихильниками позôстали безъ успѣху. Мiнiстерство доповнило ся; новый мiнiстеръ фiнансôвъ, Деiмезiсъ, зложивъ присягу.

Бѣлградъ 7 марта. Скупштина приняла справленый буджетъ въ именнôмъ голосованю 73 голосами противъ 12. Катичь голосувавъ за буджетомъ; радикалъ, священикъ Прокопiєвичь противъ, доказуючи, що сегорôчный дефiцитъ выносить 6 мiлiонôвъ и що взагалѣ буджетъ противить ся радикальнôй програмѣ.

Поѣзды зелѣзничѝ.

Пôсля середно-европейского часу (Вôдъ 1 жовтня 1891).

До Львова приходять:

8 31 п. особ.: зъ Сухои, Хырова, Станiславова, Будапешту, Мукачa, Лавочного и Стрыя.
3 10 п. особ.: зъ Сухои, Хырова, Гусятина, Станiслaвова, и Стрыя.
11 12 п. особ.: зъ Пешту, Лавочного, Нового Санча, Хырова, Гусятина, Станiсл. и Стрыя.
6·17 п. особ.: зъ Сучавы, Черновець, и Станiслaвова.
1 22 п. особ. **7 23** п. посп.: зъ Букарешту, Яссъ, Сучавы, Черновець, Станiслaвова и Гусятина.

Примѣтка: Годины надруковanѝ грубыми числами означають часъ нôчный вôдъ год. 6 вечеръ до год. 5 мiн. 59 рано.

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкiй.

Инсераты („оповѣщеня приватнѝ") якъ для „Народнои Часописи" такъ також для „Ґазеты Львôвской" принимає лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвіка Пльона, при улицѣ Кароля Людвіка ч. 9, де також знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Експедиція мѣсцева

НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

„БЮРА ДНЕВНИКÔВЪ" ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

улиця Кароля Людвика, ч. 9.

„Бюро Дневникôвъ" буде приймати, выключно, вôдъ Нового року предплату мѣсцеву.

Инсераты („оповѣщеня приватнѝ") якъ для „Народнои Часописи" такъ також для „Ґазеты Львôвскои" вôдъ теперь буде принимати лишь горѣ назване „Бюро Дневникôвъ" Людвіка Пльона.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО
купуе и спродае
ВСЯКІ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ
по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшôмъ, не числячи жадноѣ провізіи.

Яко добру и певну льокацію поручае:

4½% листы гіпотечні	**4%** пожичку пропінаційну галицку.
5% листы гіпотечні преміованî.	**5%** „ „ буковиньску.
5% листы гіпотечні безъ премін.	**4½%** пожичку угорскои желѣзнои дороги державнои.
4½% листы Тов. кредитового земс.	**4½%** пожичку пропінаційну угорску.
4½% листы Банку краевого.	
4½% пожичку краеву галицку.	

4% угорскѣ Облигаціи индемнизаційні,
котрі то паперы контора вымѣны Банку гіпотечного всегда купуе и продае **по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.**

Увага: Конторъ вымѣны Банку гіпотечного приймае вôдъ Вп. купуючихъ **всякі вылъосованѣ, а вже платнѣ пѣсцевѣ паперы цѣнні, якъ такожь купоны за готовку, безъ всѣлякои провізіи, а противно замѣсцевѣ лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.**

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляе новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ, за зворотомъ коштôвъ, котрі самъ поносить. 2

Новоотвореный головный складъ
вôрменьскихъ выробôвъ
именно:
правдивыхъ вôрменьскихъ салямі и козины
сегорôчного выробу
Михаила Лазаровича
въ Кутахъ пов. Коссôвъ.

Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ П. Т. Пуплики ручаю, що всякі замовленя зъ провінціѣ высылають ся скоро и точно.

— Цѣны найпристуинѣйшѣ. —
Для пп. Торговцѣвъ 10% рабату.

Зъ поважанемъ
Михаилъ Лазаровичъ,
торговець въ Кутахъ.
33

HOTEL IMPERIAL.

Симъ маємо честь завѣдомити Почтенну Публику, що урядилисьмо новый готель о 80-ти комнатахъ въ палатѣ зелѣзницѣ державнои **при улици 3 го мая ч. 3** п. н.:
Hotel Imperial
и въ днемъ 6 лютого 1892 ôддалисьмо до ужитку публичного.

Комнаты уряджені зъ найбôльшимъ комфортомъ. — Реставрація пôдъ власнымъ зарядомъ въ готелю

Комнаты вôдъ 80 кр.

Дякуючи за дотеперѣшні взгляды въ готелю централѣнôмъ, поручаємо ся и теперь дальшимъ ласкавымъ взглядамъ.
Зъ глубокимъ поважанемъ
31 **ЯНОВИЧЪ и СТРѢЛЬЧУКЪ.**

Антикварска оферта.
МАЙЕРЪ, ЛЕКСІКОНЪ
4 (найновѣйше) выдане
16 елегантныхъ томôвъ оправленыхъ въ полотно, якъ новѣ, замѣсть
зр. 96 зр. 55.
M. Kuppitsch W-we, Wien, 1 Schottenring 8.

Сензацiйне!
Нове! **ЧУДО-ПАЛЬМЫ** Нове!
найоригінальнѣйшій предметъ до забавы, за 100 штукъ злр. 5 поручае
Генрихъ Шпільманъ,
Вѣдень Фінфгаве.
Посыла- ся за послѣплатою або за присланемъ 60 кр. марками почтовыми за 10 штукъ почтою оплатно въ Австріи, Нѣмеччинѣ и т. д. 34

Поручає ся **ТОРГОВЛЮ ВИНЪ** Людвика Стадтміллера
у Львовѣ.
30

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.